

telig maa ansee for en Forværrelse af den bestaaende Anordnings Indhold — det er vel egentlig ikke Stedet her at gaae ind herpaa, da Forslagsstillerne og Anbefalere i Grunden saa lidt have omtalt de Fortrin, der i Henseende til det Materielle, til Indholdet skulde anbefale Forslaget fremfor den Kongelige Anordning — det er nemlig Bestemmelsen i Begyndelsen af § 2: „Finder denne (Biskoppen), at det Ansøgte ikke bør bevilges, har han at indsende Begjæring osv.;" der kan imidlertid maaskee paa et andet Punkt blive Tale herom, naar Andre maatte finde Anledning til at optage denne Tanke videre. Er der saaledes Noget, som kunde synes at være en Forbedring, medens det i mine Dine vistnok vilde være en Tilbagegang, saa er det derimod et Punkt, som jeg ubetinget vil tale for, og det er hele § 5, der saa at sige ordlydende indeholder det Samme, som mit Forgænger i Kultusministeriet i Rigsdagens sidste Samling forelagde som et særligt Lovudkast. Det blev ikke dengang bragt tilende, og det vilde derfor have været mit Ønske, ligesom mit Formaal, ved et selvstændigt Forslag at arbejde hen til en saadan Lovs Tilveiebringelse i denne Session, naar man ikke her var kommen mig saaledes imøde, at jeg ligesom kan slutte mig til denne ene Paragraf og ønske den alene iført Lovsform. Jeg kommer rigtignok paa den Maade til at staae her som en Anbefaler af § 5 istedetfor Forslagsstilleren, men den er jo ogsaa en ligesom Dpfylbelse af det Øfte, af den Bebudelse, der er givet i selve Anordningen af 2den Oktober, thi deri er det sagt, at, indtil der kommer en ny Lov, skal det med Hensyn til Accidenter og Høitidsoffer have sit Forblivende ved Loven om Sognebaands Løsning. Dette er et Misforhold, en forkeert Forbindelse, som vi imidlertid hidtil ganske rolig have kunnet finde os i, netop formædelst der velvillige og gjensidige Smødekommener, hvormed denne Anordning er modtaget og andendt alle vegne. Havde den fundet Modstand, havde den foranlediget Kamp, vilde vi vistnok i de forløbne 5 Tjerdingaar have haft mange Exempler paa, at vi i højeste Grad savnede Dpfylbelsen af dette Øfte om at fuldstændiggjøre Anordningen ved det, der ikke kan gives som Anordning, men maa gives

som Lov. Nu foreligger der her et Forslag til en saadan, og da det, som sagt, i alt væsentligt stemmer med det i sidste Samling forelagte Lovudkast, kunde jeg egentlig slutte mig til det; men der er dog nogle Ord deri, som jeg ikke kan billige, og navnlig mangler der en Sætning, som jeg umulig vil kunne opgive, nemlig en Henvisning til Anordningen af 2den Oktober. Jeg vil derfor ansee det for rigtigst, at jeg allerede nu bebuder et Endringsforslag til denne sidste Paragraf, som vil komme til at gaae ud paa, at den, med nogle Forandringer, træder i Stedet for det hele Lovforslag. Den lærde sidste Taleer hittede sig om et Par Punkter, med Hensyn til hvilke jeg med Fornøielse skal give et Tilsvaer, skjøndt jeg egentlig ikke anseer det for at være meget nødvendigt. Han beklagede saaledes den Indskrænkning, der fandt Sted i Loven i Henseende til Altergangen, at der nemlig skulde indgives en Begjæring derom, og endelig med Hensyn til Prædiken. Han har imidlertid uden Tvivl selv vilst Tanken den rette Veie ved at bemærke, at Spørgsmaalet om disse Indskrænkningers Tilstedeværelse eller Borttagelse er afhængig af det Lovforslags Skæbne, som for Tiden foreligger i det andet Thing; thi dersom det bliver vedtaget, at der overalt kan stiftes smaa Menigheder, falder det af sig selv, at der ogsaa i alle Sogneskirker vil kunne foregaae Alt, hvad der hører til en fuldstændig Gudstjeneste, fra dens Side, som der paa Stedet danner en saadan Menighed. Jeg maa imidlertid berygte, at den lærde Taleer ikke saa ganske har forstaaet det kirkelige Livs Krav og Interesser i denne Henseende. Man kan overmaade godt føle Trang til at faae Altergangen besørget i sin egen Sogneskirke, navnlig naar man boer i en længere Afstand fra det andet Sogns Kirke; men jeg vil dog dertil knytte den Bemærkning, at Altergangen jo i Grunden tillige er en Prædiken, navnlig som Skriftemaalet holdes paa Landet. Det er nemlig ikke Tilfældet der som i Kjøbstæderne, at Præsten sidder med sine saa Skriftebørn under en i mange Henseender i høj Grad priselig fortrolig Tone og med Anstrøget af en privat Sjælsförg, men han staaer i Kordøren, ja, der er endog dem, der staae paa Prædikestolen, og holder en